

Temaplan for idrett og fysisk aktivitet 2024 – 2027

Vedtatt i Averøy kommunestyre sak 34/24 19.12.2023

Innhold

	1
1.0 Innledning	3
1.1 Planforutsetninger/krav	3
1.2 Formål/avgrensninger av planen	3
1.3 Prosess	4
2.0 Fremtidsdelen	5
2.1 Satsingsområdet trygghet, tilhørighet og fellesskap	5
2.2 Satsingsområdet kultur- og ungdom	5
2.3 Strategier	5
2.4 Hva er med i handlingsplanene?.....	6
2.5 Visjon	7
2.6 Mål.....	7
Rammevilkår	7
Anlegg	7
Turstier og turveger	7
2.7 utfordringer knyttet til fremtidige prosjekter	8
Mangfold og anlegg der folk bor	8
Den egenorganiserte ungdomsaktiviteten	8
Ressurser	8
Transportører.....	8
Tro mot plan	8
Økonomiske prioriteringer	8
2.8 Bærekraftig utvikling.....	9
Klima og miljøendringer.....	9
Faktiske anleggsbehov	9
Sosial bærekraft og muligheter for alle	9
Gjenbruk og sirkulær økonomi	10

1.0 Innledning

1.1 Planforutsetninger/krav

Temaplan for er en etterfølger av Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2017-2020, vedtatt av kommunestyret 18.12.2016 sak 79/2016.

Temaplanen er ikke juridisk bindende i seg selv. Planen må knyttes opp mot kommuneplanens arealdel, reguleringsplaner og økonomiplaner.

Planen kan således være et viktig verktøy for eksempel ved avsetting og sikring av areal til idrett og friluftsliv til ny arealplan, og den kan gi viktige signaler om hvilke investeringsrammer som forventes på idrettsområdene kommende år.

1.2 Formål/avgrensninger av planen

Temaplan for idrett og fysisk aktivitet er primært et verktøy for å styre utbygging av større og mindre anlegg for idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftslivsanlegg. Riktig prioritering og utbygging av anlegg er kanskje den viktigste rammeforutsetningen for at det kan drives fysisk aktivitet som del av kommunens folkehelsearbeid.

I Averøy skal det legges sterk vekt på behovsvurdering til det enkelte anlegg. Det skal også være et reflektert forhold til drift og vedlikehold av anlegg og finansiering av dette.

Idrett og friluftsliv er en viktig del av livet til svært mange mennesker. Deltakelse i idrett og fysisk aktivitet er en kilde til glede, overskudd og mestring. Idrett og fysisk aktivitet handler også om sosiale fellesskap, om gode oppvekstvilkår og om god helse. Dette er verdifullt for den enkelte og for samfunnet. Tilrettelegging og utbygging av ulike anlegg er viktig for å skape engasjement og muligheter for å drive fysisk aktivitet for alle, uavhengig av interesser, alder og bosted.

Kort oppsummert skal planen være:

- veiledende for kommunens planlegging.

- rettesnor for en planmessig og samordnet anleggsutbygging.
- en oversikt over ønskede og planlagte idretts- og friluftslivsanlegg som en ønsker å søke om spillemidler til i kommende planperiode.
- en rettesnor for kommunen ved behandling og prioritering av søknader om spillemidler.
- et grunnlag for en plan, og målstyrt anleggsutbygging.
- et utgangspunkt for sikring av arealer for leik, friluftsliv og idrett, både organisert og egenorganisert.
- forutsigbar i forhold til kommunens- og organisasjonenes oppgaver, ansvar og økonomiske forpliktelser ved planlegging, finansiering, bygging og drift av anlegg.

Temaplan for idrett og fysisk aktivitet skal dekke områdene idrett, fysisk aktivitet og friluftslivets ferdselsåre. Friluftslivets ferdselsåre er ikke med i denne utgaven, men innlemmes fra 2025.

1.3 Prosess

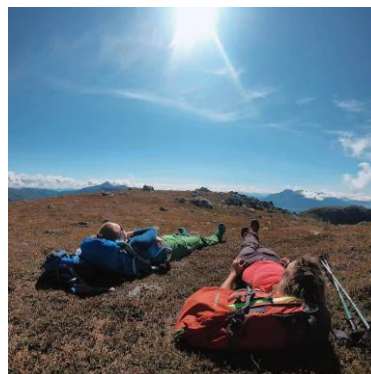
Oppstartsmøte ble kunngjort via invitasjon gjennom innbyggerdialog, på kommunens hjemmeside og på kommunens FB-side. Videre ble det formidlet av Averøy idrettsråd og delt på blant annet Framsnakkingssiden på FB.

Oppstartsmøtet ble avholdt 22.11.22 og ledet av Kjetil Håve fra Møre og Romsdal idrettskrets og Mattis Mikkelsen fra Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal. Om lag 30 deltok på møtet. I tillegg var det mange henvendelser med spørsmål i forkant. Disse ble svart ut i telefon.

Innspillmøte ble avholdt 28.09.23 og ble kunngjort på samme måte som oppstartsmøte. Her møtte 20 og det ble gjennomført et godt arbeidsmøte.

Ved Averøy ungdomsskole har ei gruppe Demokrati i praksis som valgfag. Temaplanen er presentert for den gruppa, og de har kommet med innspill til handlingsdelen.

I tillegg er det kommet skriftlig innspill fra Kårvåg IL og noen muntlige henvendelser som er svart ut.

2.0 Fremtidsdelen

Temaplanen utleder tiltak fra hovedmål og strategier vedtatt i Averøy 2032 – kommuneplanens samfunnsdel, vedtatt i Averøy kommunestyre desember 2020. Dette gjelder i hovedsak satsingsområdene trygghet, tilhørighet og fellesskap og kultur- og ungdomssatsing.

2.1 Satsingsområdet trygghet, tilhørighet og fellesskap

innebærer prioritering av blant annet:

- Samskapning gjennom samarbeidsavtaler og medvirkning fra innbyggere og frivilligheten i samfunnsutviklingen
- Styrke barn og unges medvirkning i utvikling av fritids- og aktivitetstilbud og lokal/nærmiljø
- Trygg og god oppvekst og alderdom
- Arbeid som fremmer god psykisk helse

Tilhørighet og fellesskap er overbyggende og har betydning for mange samfunnsområder i kommunen. Det handler om et lokalsamfunn der folk ønsker å jobbe, leve og bo. Barn og unge skal føle trygghet og tydelighet, og bli inkludert i lokalsamfunnet under oppveksten.

Attraktive lokalmiljø er preget av mulighet og motivasjon for å delta i utviklingen av nærmiljøet. Det gir fellesskap og styrket tilhørighet. Barn og unge skal oppleve trygghet og tydelighet, et sterkt fellesskap, ha venner og delta aktivt i utviklingen av lokalmiljøet og aktivitets- og fritidstilbud. (Kommuneplanens samfunnsdel s. 17f.).

2.2 Satsingsområdet kultur- og ungdom

innebærer prioritering av bl.a.:

- Flere lav-terskel aktivitets- og fritidstilbud i nærmiljøet
- Deltakelse skal være uavhengig av privat økonomisk situasjon
- Etablere en samarbeidsarena mellom frivillige organisasjoner og kommunen
- Tydelig satsing på barn/unge og god psykisk helse
- Etablere flere aktivitetstilbud og møteplass for ungdom i kommunesenteret, og jobbe for å bedre kollektivtilbudet opp mot barn og unges fritidsarenaer.
- Fremme kulturhistoriske- og naturbaserte opplevelser og aktiviteter

Kultur gir økt livskvalitet. Varierte tilbud og kulturvirksomhet skal aktivisere mennesker i alle aldre og med ulike forutsetninger. Kommunen må fortsette å ha et spesielt ansvar for å støtte aktivitet som retter seg mot barn og unge. Aktiviteten skal stimulere til økt trivsel, skaperglede, personlig utfoldelse og bedre fysisk og psykisk helse i samspill hvor mellommenneskelige kontakter knyttes (Kommuneplanens samfunnsdel s. 19).

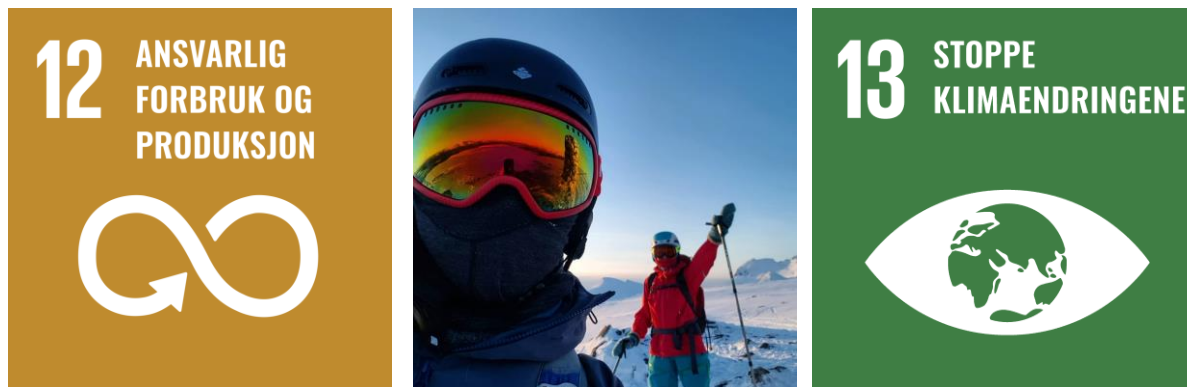
2.3 Strategier

Utvalgte strategier for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel:

- Sørge for gode parkeringsmuligheter i forbindelse med turstier/tursmål.
- Tilrettelegge/utbedringer av fasilitetene ved Røsandstranda – bedre parkeringsforhold/sanitær.

- Videre satsning på Sentrumsprosjektet og tilrettelegge for sosiale møteplasser og aktiviteter for alle aldre.
- Bidra til et aktivt idrettsråd og god dialog rundt foreldre/barn for deltakelse og trivsel i forbindelse med organisert aktiviteter.
- Godt samarbeid mellom kommunale tjenester, frivillige lag og organisasjoner og næringsliv
- Gode møteplasser, lekeplasser, arenaer, områder og anlegg for fysisk aktivitet
- Bli bedre på inkludering og sørge for deltakelse – uavhengig av sosiale, kulturelle og økonomiske forhold.
- Hensynet til gående og syklende må vektlegges i alle sektorer.

(Kommuneplanens samfunnsdel s. 47 f.f.)

2.4 Hva er med i handlingsplanene?

Det tas inn i handlingsdelen aktuelle tiltak fra delplan 2017-2020 som ikke er gjennomførte og som fortsatt er aktuelle. I tillegg tas det med de innspill som en har fått gjennom avholdte folkemøter underveis i planprosessen og innsendte innspill fra ulike lag og organisasjoner.

Hvorvidt tiltak skal realiseres avhenger av flere faktorer, eksempelvis behovskartlegginger, § Plan- og bygningsloven, arealforvaltning, forankring og økonomi.

For tiltak og prosjekter der kommunen er ført som eier og/eller driver er det viktig at kommunestyret vedtak og at det følges opp med økonomiske prioriteringer slik at en sikrer muligheten for faktisk realisering og drift.

Averøy kommune har i mange år rullert handlingsplanen årlig, og revidert handlingsplanen om innspillenes omfang har krevd det. Begrunnelsen for dette har vært at kommunen ønsker fortrinnsvis å styre på plan, men at vi skal være åpne for gode og gjennomførte tiltak i regi av frivilligheten når de kommer.

Kommunen vedtar årlig prioritering av handlingsplanen. Prioriteringene gjøres med utgangspunkt i vedtak, uttale fra Averøy idrettsråd og status for prosjektene.

2.5 Visjon

«Aktivitet for alle!»

2.6 Mål

I Averøy kommune skal vi alle få anledning til å røre på oss, ut fra de forutsetningene vi har. Vi skal alle finne noe vi kan drive med. Aktivitet som gir glede, og som er lystbetont. Som gir det lille ekstra i hverdagen, og gjør at vi blir i bedre form.

Både under oppstartmøtet og innspillmøtet, med dialoger i for- og etterkant, fremkommer det en sunn nøkternhet. Det vises til at vi har opparbeidet mange anlegg, viktigheten av å bygge opp og rundt det vi har, viktigheten av å ta vare på det vi har og å se på muligheten for rehabilitering og foredling av eksisterende anlegg.

Det er for perioden 2024-2027 videreført satsningsområder:

Rammevilkår

Utfordringer knyttet til manglende menneskelige ressurser, koordinering og økonomi har gitt flere punkter på handlingsplanen.

Anlegg

I handlingsplanen er det lagt inn tiltak som er videreført fra forrige planperiode og tiltak som er spilt inn til denne planperioden.

Det er viktig å ferdigstille påbegynte prosjekter og å sikre eventuell igangsetting av planlagte.

Nye anlegg skal ha ei grundig behovsvurdering.

Turstier og turveger

Fokus på turstier og turveger er stor. Gjennom ei påbegynt kartlegging av friluftslivets ferdselsårer har vi fått et godt grunnlag som sier oss noe om hvor vi har god dekning, hvor det bør vurderes ei utbygging og noe om prioritering av type tilrettelegging.

Det er ønskelig at alle skal ha en tursti i gåavstand, om lag 500 meter, fra der en bor. Det påpekes viktigheten av å koordinere arbeidet, slik at en sikrer god tilrettelegging godt fordelt i kommunen.

2.7 utfordringer knyttet til fremtidige prosjekter

Mangfold og anlegg der folk bor

Vi har ulike utfordringene og behovene knyttet til idrett og fysisk aktivitet. Innbyggerne ønsker nærmiljøanlegg og turstier der de bor. Mangfold er et nøkkelbegrep i planperioden, likeså anlegg der folk bor.

Den egenorganiserte ungdomsaktiviteten

Det er viktig å ha med i planleggingen den egenorganiserte aktiviteten.

Satsing på ungdom som ønsker å organisere sin egen aktivitet, gjennom anlegg tilrettelagt for deres behov, har ikke vært spesielt prioritert i Averøy. Dette er det ulike grunner til. Det er viktig at ungdom blir tatt på alvor både i samskapingsprosesser og i avgjørelser.

Ressurser

Organisert aktivitet opplever utfordringer i å få tak i nok folk til å fylle styreverv. Gjennom prosessen er det stilt spørsmål med

- muligheter for og ønsker om å slå sammen idrettslag til ett stort idrettslag eller noen få fleridrettslag
- frivilligsentralens koordinerende rolle

Dette er store og komplekse spørsmål som tas inn i handlingsplanen.

Transportårer

Skralt kollektivtilbud og manglende tilrettelegging av gang- og sykkelveger gjør at mange barn og unge ofte er avhengig av transport til og fra aktivitet.

Både bedre kollektivtilbud og tilrettelegging av gang- og sykkelveger er viktige grep for å styrke mulig deltakelse i ulike aktiviteter.

Tro mot plan

Koordinering og gode behovsanalyser er viktig å holde fast ved. Det er også viktig å ha fokus på forvaltning- drift og vedlikehold både på eksisterende anlegg og fremtidige prosjekt.

I Averøy er vi åpne for nytenking, og vi er gode til å snu oss når samfunnsendringer krever det. Samtidig har lag og organisasjoner brukt tid og energi på å analysere og drøfte hva vi mener er viktig for denne planperioden. Da er det også viktig å være tro til planen og de vedtak som er gjort.

Økonomiske prioriteringer

Handlingsplan for planperioden viser mange tiltak. Gode behovsanalyser bør legges til grunn når det skal prioriteres. Vi har og et vedtak som sier at det kun skal prioriteres over spillemiddelsøknader som har avklart byggesak slik at vi ikke låser økonomiske prioriteringer opp mot anlegg som kanskje ikke blir realisert på flere år.

Finansiering er også en forutsetning for søknad om spillemidler. Kommunal økonomi er stram, og tiltak må drøftes og eventuelt prioriteres i forbindelse med det årlige budsjett- og økonomiplanarbeidet.

2.8 Bærekraftig utvikling

Klima og miljøendringer

Global oppvarming er allerede i ferd med å skje. Dette medfører ustabil klima på flere måter. Mer intens nedbør kan gi økt fare for flom og skred. Langs kysten er det økt risiko for orkan og stormflo, og på sikt havnivåstigning.

I planlegging av nye anlegg og i rehabilitering av eksisterende, er det viktig at vi hensyntar konsekvensene av ustabil klima.

Ødeleggelse av naturen og tap av naturmangfoldet er på mange måter den andre krisen i verden, ved siden av klimaendringer.

- Det skal utarbeides gode konsekvensvurderinger knyttet til etablering av nye anlegg.

Faktiske anleggsbehov

Spørsmål som har gått igjen i flere samtaler er

- hvor mange anlegg behøver vi?
- i hvilken grad skal vi tilrettelegge?

I [anleggsregisteret](#) finner vi oversikt over alle anlegg i Averøy. I 2023 er det oppført 134 anlegg i registeret. Når du søker kan du finne oversikt over type anlegg, anleggseiere og annet nyttig informasjon, og du kan se hvor i kommunen anleggene er lokalisert. Ikke alle anlegg som blir ført opp er lagt inn i anleggsregisteret. Vi bør etterstrebe at alle anlegg registreres. Dette for å kunne ha en best mulig oversikt over anleggsdekningen og utbredelse.

Det er særlig knyttet til friluftsliv og fysisk aktivitet at spørsmål om faktisk anleggsbehov og grad av tilrettelegging kommer opp.

- Averøy skal ha en restriktiv utvikling av friluftslivsanlegg.
- Det skal utarbeides føringer for gapahuker knyttet til størrelse, utforming, omgivelser og lokasjon.

Sosial bærekraft og muligheter for alle

I Averøy tilrettelegger vi for aktivitet for alle. Fysisk og psykisk helse er viktig, og utenforskap skal vi etterstrebe å forhindre. I forrige planperiode tok vi inn [Kontantkassa](#). Kontantkassa er ei tilskuddsordning der trenere og ledere på en enkel og ubyråkratisk måte kan søke om penger til enkeltpersoner slik at alle barn og unge mellom 6-18 år skal få delta i organiserte fritidsaktiviteter. Ordningen gjelder alle typer fritidsaktiviteter.

Gjenbruk og sirkulær økonomi

I foregående planperioden erfarte vi at anlegg ble flyttet og fikk nye eiere. I den grad det er mulig skal vi

- etterstrebe gjenbruke av hele- eller deler av anlegg.
- ha fokus på bytte- og låneordninger av klær og utstyr knyttet til aktivitet.

